

ГЕРГАНА ЛАПТЕВА

БОЖЕСТВЕНИ
АРОМАТ

Анишър
ЕГМОНТ

Анишър

Книгата се издава под това лого, запазена марка на ЕГМОНТ.
Всички права запазени. Нито книгата като цяло,
нито части от нея могат да бъдат възпроизвеждани
под каквато и да е форма.

Божествен аромат © 2021, Гергана Лаптева

Редактор Иванка Владимирова

Коректор Таня Симеонова

Дизайн и илюстрация на корицата Стоян Аманасов @Kontur Creative

Издава „Егмонт България“ ЕАД
1142 София, ул. „Фритъф Нансен“ 9
www.egmontbulgaria.com

Отпечатано в „Инвестпрес“ АД, София, 2021

Тираж: 1000 бр.

ISBN 978-954-27-2593-0

Всичко в живота са спомени или мечти, с изключение на настоящия момент, а той преминава покрай нас толкова бързо, че понякога не успяваме да го уловим!

На всички, които ценят това, което имат, но не спират да мечтаят и претворяват желанията си в реалност!

Дарина седеше на любимата си маса наред огромната тераса, покрита с виещи се лозници, които хвърляха причудливи сенки наоколо. Беше топъл майски ден, но все още нямаше много туристи. Тя бе вперила поглед в безкрайното синьо море, наблюдавайки как вълните се надигат постепенно и с грохот се разбиват в скалите. Чайките летяха ниско и сякаш с крясъците си се опитваха да надвикат морето. Тя обожаваше тази гледка, можеше да ѝ се любува с часове, вдишвайки топлия и влажен въздух и съзерцавайки безкрайната водна шир. Сега обаче нервно въртеше между пръстите си кристалната чаша, пълна с гъсто червено вино. Погледна часовника си и отпи от ароматната напитка.

Винарната бе разположена на висока скалиста местност, близо до Царево. Носеше името „Света Марина“, покровителката на Странджа планина. Мястото бе така подбрано, че гостите на хотела можеха да наблюдават изгрева на слънцето рано сутрин и неговото бягство зад близките хълмове привечер. Морето се пенеше нягде долу, но пръските от разбиващите се в скалите му вълни долитаха, носени от вятъра, и изпълваха с прохлада горещите летни месеци. Сградата бе направена от дебели тухли и фина керамика, с вградени орнаменти, отразяващи сцени от битието на тракийските владетели. Амфори, ритони и фиали бяха разпръснати сред масите и градината с розите. Хората идваха, за да прекарат спокойна вечер на чаша гроздов еликсир под звуците на нежна музика, опитвайки типични тракийски ястия, топъл, изпе-

чен в пещ хляб и десерти по стари рецепти с чудесния вкус на домашно приготвена храна. „Света Марина“ беше като съвременен храм на виното, където се чувстваше духът на траките и силната им връзка с божествената напитка.

– Какво става, Дара? Някой те кара да чакаш ли? Не мога да повярвам – точно теб! – мъжът се приближи и нежно я целуна по бузата.

– Ей, радвам се да те видя! Мислех, че си в среща.

Тя се загледа в очите му, които бяха точно като нейните, топло кафяви, а от светлината добиваха златисти отблясъци.

– Точно там отивам, но нямаше как да не поздравя любимата си сестра. Той седна на ръба на стола ѝ и се усмихна.

– Сякаш имаш и груга! – на свой ред се засмя Дарина.

– Е, така и не ми каза кой е тайнственият мъж, когото очакваш и който, очевидно, закъснява.

– Да, вече цели петнадесет минути... Дано изобщо гоиде. Имам толкова работа, а седя тук и пия вино сама.

– Кой е той?

– Ще ти кажа, но не сега. Хайде, Божигаре, ставай! Виждам го, че паркира долу. После ще се чуем!

Дарина оправи безупречният си бледорозов тоалет и отметна буйната си коса, която се разпليا като водоняг по раменете ѝ. Определено беше магнетична за мъжете, но този, когото очакваше, още не го знаеше.

– Здравейте, доцент Велинов. Радвам се, че приехте поканата ми.

Тя протегна ръка към него и му посочи празния стол до себе си, а сервитьорът тъкмо наливаше вино и бе донесъл бяло сирене с мед.

– Здравейте, госпожице Стоева. Честно да ви кажа, госта се поколебах, преди да тръгна, но тъй като в момента работя наблизо, все пак реших да ви изслушам. Само, моля ви, по-делово, тъй като наистина съм зает!

Той седна и върза дългата си черна коса ниско над врата си. Дарина го огледа, беше висок, слаб, с тъмен загар на кожата и леко набола брада. Представяше си го по-възрастен. Леко я подгразни тонът му, все пак той беше този, който закъсня.

– Да, аз също не обичам да си губя времето. Ще карам направо. Имам нужда от помощта ви. Професионалната ви помощ. Проучих ви и знам, че сте най-подходящ за разрешаването на една, да я наречем, загадка – тя бе сериозна и го гледаше право в очите. Този трик винаги ѝ помагаше, когато преговаряше с мъже.

– Проучили сте ме? Странно се изразявате, но давайте. Слушам ви.

– Аз, може би знаете, се занимавам с производство на парфюми и натурална козметика. Използвам стари рецепти от различни региони на България.

– Май не ви разбирам. Аз съм историк, по-точно археолог, и се занимавам с епиграфика*.

– Ще стигна и до там. Много сте нетърпелив. Както казах, използвам стари рецепти, такива, които се предават в рода от поколение на поколение. Разбира се, разчитам и на съвременната технология и научни достижения – тя се поколеба за миг, но като видя, че събеседникът ѝ започва да се изнервя, бързо прогължи. – Новата ми серия ще бъде посветена на траките и техните ритуали, както и на познанията им в билкарството и лечението с различни етерични масла.

– Явно сте сбъркали човека – той пригладу косата си и избута стола назад.

– Почакайте! – Дарина го спря с жест и обърна дисплея на телефона си към него. – Вижте това!

Той се взря в снимката на екрана, почеса наболата си брада, увеличи изображението и глухо попита:

– Какво е това?

– Моля, седнете, ще ви обясня – тя отново посочи стола. – Това е снимка на глинен съд, както сам виждате. Видях го в дома на една жена, която живее в малко странджанско село, недалеч от тук. Казва се Звездино. Вече ви казах, че за моите парфюми и козметични продукти използвам изцяло натурални съставки – билки, цветя и масла, които отглеждаме в

---

* Епиграфика - историко-филологическа и археологическа дисциплина, която изучава старите надписи и текстове, изгълбани (най-често с длето или някакъв друг остър инструмент) върху камък, мозайка, плоча или стена. – Б.а.

специални оранжерии. Аз обаче обикалям из странджанските села и събирам различни рецепти и растения, които виреят само по тези места. Така, при едно мое пътуване, попаднах на тази знахарка, която се оказа много сладкодумна. Тя ми разказа как в нейния род си предават от десетки поколения начини за приготвяне на всякакви мазила, тинктури и отвари. В нейния дом видях този глинен съд – тя потупа с пръст снимката на телефона.

Велинов заби поглед в изображението и така минаха няколко минути.

Глиненият съд беше угължен, с полусферично дъно, тънко гърло, завършващо с отвор като плосък диск. По цялата му повърхност бяха изрисувани различни символи, чертички и знаци. Именно те привлякоха вниманието на учения.

– Защо ме потърсихте, госпожице Стоева?

– Нима не се досещате? Имам нужда от помощта ви, за да разчетем написаното върху този съд. Убедена съм, че написът е нещо като древна формула или рецепта за някакъв аромат или мехлем.

– Защо мислите така? – Велинов не откъсваше очи от снимката.

– Защото... вижте – тя посочи една вълнообразна рисунка, – това е знакът за вода, а с това – тя посочи към нещо като клонка или стрък – траките са обозначаваха растение или билка, а кръгът с точка е соларен символ. Според мен броят на вертикалните чертички определя количеството, което се слага от съответното растение или билка.

– Ако се опитвате да ме впечатлите с познанията си по епиграфика, няма да успеете.

– Наистина не разбирам защо сте толкова дръпнат, но поне не ми казвайте, че говоря глупости, което означава, че съм права, поне донякъде. Ако ми помогнете да разбера какво точно е написано на този съд, ще ви заплатя госта прилична сума за услугата.

– Виждам, че се справяте чудесно и сама. – Не се и опитваше да скрие иронията в гласа си. – Казах ви, аз съм сериозен учен и нямам никакво време за вашите изречки.

– Изрички? – Дарина повдигна вежди от учудване. Бе очаквала, че археологът може да се окаже някой ексцентрик, но подобно поведение я озадачи и дори погразни.

– Доколкото разбирам, решили сте да смаете парфюмерийния бранш с някоя сензационна история. Как сте разкрили дълбоко пазена тайна формула на гревните траки за парфюм или балсам. Нуждаете се от името на известен учен, за да придаете по-голяма стойност на твърдението си, и така сте попаднали на мен. Да не би да е било случайно, както сама се изразихте, че сте ме проучили.

– Ще ми помогнете ли? Нямам време да слушам бръщолевеното ви – тя започваше да губи търпение. Този за какъв се мислеше?

– Съжалявам, но ще откажа предложението! Приятен ден! – той избута стола настрана и се отправи към изхода на ресторанта.

– Помислете пак! Казах, че ще ви платя за труда – провикна се след него, но той крачеше бързо към паркинга.

Дара остана няколко секунди, загледана в отдалечаващия се по пращия път автомобил. Допи чашата си и тръгна към стръмните каменни стъпала, изгълбани в скалата, които водеха към малка пясъчна ивица. Докато слизаше, се опитваше да се успокои и да помисли какво да прави. Не очакваше подобен развой, беше убедена, че ще привлече учения на своя страна, но не стана така. А времето я притискаше.

Дарина Стоева притежаваше редкия талант да различава хиляди нюанси в ароматите и бе превърнала това свое умение в професия. Притежаваше най-голямата компания в България за производство на натурална козметика и парфюмерийни изделия. Тя и брат ѝ Божидар бяха наследници на известния винопроизводител Кирил Стоев. Макар баща им официално да се бе оттеглил от света на бизнеса, той все още работеше със сина си, който наследи не само неговата страст към производството на вино, но и ресторантите, енотеките и хотелските спа комплекси.

Баща им бе разработил с голяма страст и усет винарната в околностите на София, а днес Божидар успешно управляваше три комплекса, в които ценителите на божествената напитка можеха да се отпуснат и насладят на традициите на Древна Тракия. Единият от тях, разбира се, бе наречен „Сердука“ и се намиреше в самия център на София*. Вторият беше край Казанлък и носеше името на столицата на Одриското царство – Севтополис, основан от тракийски цар Севт III, а третият – „Света Марина“ – се оглеждаше в Черно море. Сега родителите им живееха в дома си близо до Казанлък. Тя и брат ѝ пък бяха вечно на път между София и Царево. Работата им го налагаше, но когато имаше възможност, Дара обожаваше да отсяда в къщата си край морския град.

Баща им от млад се увличал по историята и най-вече по преданията за древните племена, населявали българските земи. Легендите за траките завладели Кирил до такава степен, че станал член на клуб, където всяка седмица със своите съмишленици обсъждали и пресъздавали различни ритуали от бита и вярванията на траките. В този клуб срещнал Елена. Било любов от пръв поглед. Не след дълго се оженили, но щастието им не било пълно. Оказало се, че не могат да имат деца. Последвали посещения при различни специалисти, лечения и дълги месеци на очакване. Минали години, но двамата така и не се сдобивали с рожба. Накрая, в отчаянието си, Елена потърсила лек при една знахарка, за която се носела мъгла, че лекува всички болести с отвари по рецепти, които ѝ дала Богинята майка. След по-малко от година на бял свят дошли не едно, а две бебета. Били близнаци. Така и не разбрали дали многобройните процедури най-накрая дали резултат, или билките на лечителката помогнали, но двамата приели това като дар от боговете и нарекли децата си Божидар и Дарина.

Тя и брат ѝ бяха узраснали с легендите за тракийските богове, жреци и тайнствени обреди. Заедно с родителите си обикаляха из Странджа и Родопска планина, търсейки следи

* Серди (сарди) е название на келтско племе, населявало Софийската котловина през III в. пр.н.е. Считат се за родствена племенна общност на траките. – Б.а.

от великите си предци. Така след години, когато всеки пое по своя път, те вложиха частица от детството си в своите проекти. Божидар произвеждаше вино по традицията на древните траки, дарили ни с изкуството да правим и пием тази напитка. Дарина пък използваше за своите козметични продукти всевъзможни цветя, билки, етерични масла и аромати, изцяло натурални и чисти. Разполагаше с огромни оранжерии, разположени в живописните долини на Странджа, в близост до морския бряг. Съчетанието на планински и морски въздух, както и редките растения, които могат да бъдат открити само по тези места, бяха точната комбинация за продуктите на компанията „Дивна“.

Дарина беше изключително красива. Дългата ѝ чуплива коса с цвят на старо злато напомняше на разпиляна ръж, огряна от слънчевите лъчи, а големите ѝ топли очи и плътни устни не оставяха безразлични мъжете. Баща ѝ все ѝ повтаряше, че е потомка на тракийска принцеса. Като малка вярваше в това, а сега ѝ харесваше идеята да е най-могъщата в своя бранш. Беше колкото красива, толкова и амбициозна. Затова сама създаваше повечето аромати за парфюмерийните серии, знаейки, че те ухаят по различен начин върху всяка кожа. Ето защо избраният парфюм се превръщаше в запазена марка, в етикет или визитка на своя притежател. И ако парфюмът е вълшебство, тогава създателят му е магьосник! Тя винаги някак усещаше предварително онова, което искаше да създаде. Както произведенията на художника или композитора най-напред витаят в съзнанието им, преди да бъдат сътворени. От вдъхновението до реализацията на готовия продукт обаче пътят е дълъг и нелесен. Свързан е с много работа и безкрайни опити. Парфюмеристът е изследовател, нужно е да знае коя комбинация от съставки ще даде определен ароматен акорд. Парфюмът не е механично смесване на компоненти, нито просто изравняване на химическо уравнение.

В този бизнес конкуренцията е огромна, а празни пазарни ниши няма. Всеки голям производител на парфюми търси нов, актуален аромат, който да наложи дори и за един сезон като лимитираните летни аромати. Сега Дарина бе изпра-

вена пред огромно предизвикателство. Един от най-могъщите европейски парфюмерийни гиганти искаше да сключи дългосрочен договор с фирма от Балканите. След многобройни проучвания, разговори и демонстрации се бяха спрели на „Дивна“ и на още една компания от Гърция. Дарина бе решена да успее на всяка цена, знаеше, че го заслужава. Оставаше ѝ около месец, за да представи дамски парфюм, с който да убеди европейците, че е по-добра от конкурента и че именно с нея трябва да сключат договора. Беше се изхвърлила, че е разкрила тайния аромат на тракийска принцеса, живяла в земите на Странджа преди хилядолетия. Това донякъде беше истина, но не съвсем. За всяка от своите рецепти тя черпеше идеи от различни истории, които научаваше при пътуванията си из странджанските села. Разговаряше с местните, разпитваше ги за билките, които виреят там, и за комбинациите, в които ги използват. Вмъкваше и известна доза мистериозност, позовавайки се на преданията, които беше научила от родителите си за траките и техните познания в билкарството и ароматерапията. Разбира се, като професионален парфюмерист тя знаеше пропорциите, формулите и съставките, които трябва да приложи, за да получи желанния аромат. Сега обаче ѝ трябваше наистина чудо, за да успее, и го искаше повече от всичко.

Дара седеше на топлия пясък, вперила поглед в хоризонта. Скъпите ѝ обувки бяха захвърлени настрана и тя си играеше с пясъка, като го оставяше да изтича между пръстите ѝ. Шумът на вълните обикновено я успокояваше, но не и в този момент. Още беше ядосана на доцент Велинов. Разчиташе на него, а той се оказа не само невъзпитан, но и доста опърничав. Как само се гържи с нея, дори пренебрежна напълно предложението ѝ. Тя стисна толкова силно юмруци, че чак кокалчетата на пръстите ѝ побеляха. Без него нямаше да се справи, колкото и да ѝ бе неприятно да си го признае. Младата жена стана, изтупа песъчинките, полепнали по кожата ѝ, и пристъпвайки в хладната морска вода, се отправи към каменната къща, която се издигаше над самото море.

Това беше любимото ѝ местенце, нейното убежище. Беше стара постройка, облицована с черупчест варовик. Харесваше ѝ, тъй като ако се взгледаш в него, можеш да различиш фините седефени линии, блещукащи на слънчевата светлина. Входната врата беше от ковано желязо, а тясната дървена пътека отвеждаше към плажа. Беше я купила на безценица от семейство, заминало да работи в Германия, и след като се зае да я оправи, къщата стана истинско бижу. Лично обзаведе и декорира всичко, защото смяташе, че искаш ли нещо да е идеално, трябва сам да си го направиш. Имаше и градина с много зеленина, цветя и една стара смокиня, под чиято сянка обожаваше да седи и да наблюдава морето. Сутрин, щом станеше, излизаше да види морския аромат и да изпие чаша горещо кафе. Откъсваше лимон от малкото, но доста плодородно дръвче, и го изстискваше в кана студена вода. Потопяше върха на пръстите си и леко докосваше врата и деколтето си. Уханието на цитруси я освежаваше и ѝ вдъхваше увереност.

Влезе в прохладната дневна и хвърли чантата си на дивана. Имаше голяма камина, която понякога палеше. Все още нощите бяха хладни. Излезе на верандата и седна на мекия шезлонг. Поколеба се известно време, но после набра номера на брат си.

– Ще ми направиш ли една услуга?

– За теб винаги, сестра ми. Казвай! – гласът на Божидар звучеше ведро.

– Попитай своя познат къде точно се намира обектът, на който експедицията на Велинов работи в момента.

– Ти днес с него ли имаше среща? За какво ти е?

– Ще ти разкажа, но сега, моля те, намери ми тази информация. Ще можеш ли?

– Да, няма проблем. Ще му звънна и ще ти пратя местоположението. Ти как си? Искат ми се да си поговорим, но днес имам много работа. Не мисля, че ще мога да дойда преди десет, десет и половина.

– Добре съм, не се напрягай. И аз имам работа, да се видим утре, а? Само ми кажи къде работи Велинов.

– Значи, той е бил тайнственият ти гост? – не се предаваше Божидар.

– Да, той е! Хайде доскоро! – и тя затвори.

Отиде отново в дневната и откачи една картина с огромни слънчозгледни от стената. Там, в каменния зид, имаше малка вратичка. Беше сейф. Дара набра шифъра и го отвори. Извади пакет, увит в парче плат, и го разгърна. В ръцете ѝ стоеше малка керамична плочка, леко отчупена в единия край. Върху нея се виждаха издраскани символи и знаци. Дара я погледа известно време, след което я зави отново в плата и я прибра в чантата си.

2

Наближаваше обег и жегата ставаше все по-нетърпима. Под жарките лъчи на Загрей* Антон Велинов и екипът му продължаваха съсредоточено да разкриват пласт след пласт. Вече втора седмица експедицията работеше край село Бродилово, близо до Царево. Бяха се натъкнали на гробница с полуцилиндричен свод, вероятно от IV век пр.н.е., принадлежала на богат и влиятелен династ, контролирал добиването на медна руда в Странджа.

Велинов беше доцент и преподавател по тракийска археология, специалист епиграф и сизилограф**. Признаваха го за експерт по разчитането на антични надписи и печати и тяхното тълкуване. Славеше се като един от най-добрите сред колегите си. За своите четиридесет и три години бе постигнал много благодарение на усилията, труда и времето, които не жалеше. От студент обожаваше работата на терен, която го зареждаше с енергия, а щом успееше да разчете някой символ, надпис или знак, или откриеше някой предмет или древно светилище, се чувстваше като бог.

Самочувствие не му липсваше нито в професионалния, нито в личния живот. Всичките му състудентки си падаха по него, а на него му харесваше да е център на внимание. Черни-

---

* Загрей – син на Зевс и Персефона. В тракийската митология Загрей е бог на Слънцето. – Б.а.

** Сизилография е историческа дисциплина, самостоятелен клон на археологията. Изучава печатите на средновековните владетели, висшите духовници, градовете и групи. – Б.а.

ме му очи, дългата тъмна коса и добре поддържаното тяло го правеха неустоим за нежния пол. Притежаваше загадъчен и магнетичен поглед, зад който рядко някой успяваше да разгадае какво се крие. Ожени се, без да се замисли, за Аделина, с която се запозна на един студентски купон. Не след дълго им се роди син. Малкият Ясен беше копие на баща си. Антон беше луд по него. Известно време с Аделина успяваха да намерят общ език, но с течение на времето се отчуждиха. Всеки беше зает със своите дела. Тя беше гъщеря на известен бизнесмен и работеше като адвокат в една от фирмите му. Непрекъснато натякваше на Антон, че е крайно време да си намери истинска работа и да спре да търси призраци в забравени от Бога села. Това нейно поведение нараняваше егото му и не след дълго се стигна до развод. Разбира се, той нямаше как да се мери с великата адвокатка, успя единствено да се пребори да вижда сина си за два уикенда в месеца и за десет дни през лятото.

Аделина не му липсваше. *Жени колкото искаш!*, повтаряше си той. Това, което му липсваше, беше да наблюдава как расте детето и да общува с него. Затова пък в работата си беше неудържим. Посвети се изцяло на нея. Успя рано да завърши специализацията си и да се наложи сред колегите си. Непрекъснато пътуваше и вечно беше или на разкопки, или в някоя библиотека, навесен над старите книги.

Той избърса челото си, беше плувнал в пот. Агската жега предвещаваше дъжд. Толкова тежък и задушен въздух можеше да е предвестник единствено на приближаваща буря.

Антон отиде до палатката за почивка и отпи жадно от студената вода, която държаша в хладилните чанти. Навън се чуваше блъскането на курките по твърдите скали и оживените разговори на археолозите и студентите. Погледна през процеп. Всички се бяха скупчили на едно място. Явно бяха попаднали на нещо. На него обаче друго не му даваше мира. Написът от снимката, която му бе показала Дарина Стоева. Напомняше му много на нещо, върху което работеше от години, но нямаше как да е сигурен само по това изображение. Също и формата на съда не му излизаше от ума. В новокаменната

епоха всяко племе изработвало собствени керамични съдове и те били изключително разнообразни. Обликът се предопределял от предназначението на съда. Повечето са били използвани за съхранение на вино, вода и различни масла. Този съд определено напомняше на алабастрон*. В него са се съхранявали благовонни масла. Името на съда идва от материала, от който първоначално е бил изработван. Алабастрът е млечнобял минерал, разновидност на гипса. Това, което не пасваше, идваше от факта, че алабастроните са съществували от първото хилядолетие пр.н.е., а този изглеждаше много по-стар. Макар че от снимката нямаше как да е напълно сигурен. Трябваше да го види наяве. И тази Стоева определено не му вдъхваше доверие. Богаташка, наследила пари от баща си. Напомняше му на бившата му жена. Държеше се прекалено самонадеяно. Сигурен беше, че иска да използва името му с рекламна цел, за да придобие по-голяма тежест на уж уникалния ѝ парфюм. Не, той нямаше да заложи репутацията си за подобен трик! Макар че имаше нужда от парите.

Заболя го главата от тези мисли и се отправил към скупчилиците се студенти. Бяха попаднали на малка бронзова статуетка и грижливо я почистваха с фините си четки.

– Антоне, някаква жена пита за теб! – провикна се ръководителят на екипа, негов добър приятел.

– Коя е? Какво иска? – Антон проследи посоката, в която сочеше приятелят му.

– Не знам. Не я попитах. Каза, че се познавате.

Антон прибра разпилялата се по раменете му коса на малка опашка, нависналите на лепената си рица и с известно раздражение се отправил към отсрещния край на обекта. Отначало не я позна. Носеше гънки, бяла ефирна блуза, а косата ѝ беше високо вдигната. Слънчевите очила скриваха лицето ѝ. Тя му се усмихна и махна за поздрав.

– Здравейте отново, доцент Велинов!

– Госпожице Стоева, не мислех, че ще се видим пак. Мисля, че ясно ви казах мнението си.

* Алабастронът е малък, угължен, плътен съд с полусферично дъно, тънка шия и завършиващ отгоре с плосък диск с отвор. – Б.р.

– Пак сте припрян. Поне чуйте защо съм тук. Ще ви покажа нещо. Вижте го и след това, ако още не искате да ми помогнете, обещавам, че няма да ви досаждам повече. – Тя свали очилата си и го изгледа прогължително.

– Всъщност как ме намерихте? – попита я той, докато вървяха към палатката.

– Имам си начини. Брат ми Божидар е собственик на „Света Марина“ и приятел с вашия началник.

– Ще си поговоря с него. Заповядайте, но моля ви по-бързо, защото имам страшно много работа.

– Виждам! Няма да ви губя времето.

Тя влезе в сенчестото помещение, огледа се наоколо и отвори чантата си. Внимателно извади малкия вързоп и го постави на масата.

– Ето, погледнете сам!

Антон се приближи, разгъна мекия плат и застина от изумление. Няколко секунди се взира в предмета, след това сложи ръкавици и го приближи към светлината. Държеше малка глинена плочка със старателно изписани знаци по цялата ѝ повърхност. Беше квадратна с размери около десет сантиметра. Отгоре до долу познати и непознати символи се набиваха в очите му. Огледа плочката от всички страни и изсумтя нещо, което Дарина не разбра. На обратната страна на предмета имаше стилизирано изображение на женска фигура.

– Откъде взехте това? – изведнъж я попита той.

– Сега вярвате ли ми, че съм сериозна? Ще ми помогнете ли? – в гласа ѝ се долавяше надежда.

– Кажете кой ви даде тази плочка?

– Намерих я!

– Къде?

– Не ми отговорихте. Ще ми помогнете ли?

– Къде я намерихте? Много е важно да знам мястото.

– Като съдя по реакцията ви, тази керамична плочка е по-значима, отколкото предполагам.

– Предполагали сте? Не се обиждайте, но вие нямате и най-бегла представа за стойността ѝ.

– Не се обиждам. Затова съм тук. Очаквам вие да ми обясните важността на откритието и още чакам отговор на моята, да я наречем, молба.

– Първо искам да ми разкажете абсолютно всичко. После ще говорим – той се опитваше да потисне обзелото го раздражение. Тази жена имаше странната способност да го вади от равновесие. – Моля, седнете! – премести няколко книги от един стол и го бутна към нея. – Слушам ви!

Ученият наля две големи чаши с кафе и остави едната пред Дарина Стоева. Извади и бутилка минерална вода и се настани срещу нея.

– Вече споменах, че имам навика да обикалям из планинските села и да събирам рецепти от местните, както и да черпя идеи от природата. Така се озовах преди няколко дни в Звездино – малко селце, разположено близо до долината на река Велека, в югоизточната част на Странджа.

– Знам къде се намира! Съвсем близо е до тук – гласът му едва прикриваше нетърпението, което напираше в него.

– Там расте един вид дъб, викат му благуи. Възрастта му е над 1000 години. В околността има и много тракийски долмени. Както и да е! – Тя отпи жадно от студената вода и продължи: – Там живее една знахарка, казва се Янка. В цялата околност е известна със способностите си на лечителка. Има билка за всяка болест и отвара за всеки проблем. Така говорят за нея. Отидох там с надеждата да открия някое растение, което вирее само по онези места, или пък от нея да науча някоя бабина смес, която да използвам за новата ми серия.

– Може ли по същество, ако обичате. Наистина нямам време.

– Добре. И така. Докато жената ми разказваше как от много поколения в рода им по майчина линия се предават лечителските умения, забелязах няколко глинени съда, поставени в дървена ниша. Единият ми се стори много интересен. Станах да го разгледам отблизо и тогава видях, че по него са изрисувани странни символи. Попитах я дали може да ми ги разтълкува, но тя нямаше никаква представа какво означават те. Каза, че съдовете са ѝ наследство от нейната баба,

която пък ги има от своята и така нататък. Използвали ги да гържат в тях разни тинктури и смеси.

Дарина отново отпи от водата.

– Направих няколко снимки, но това вече го знаете. – Тя замълча, сякаш се колебаеше дали да му каже: – Покрай баща ми съм запозната малко или много с историята на траките. Искам да кажа, че той ме запали по техните ритуали, вярвания и култура. Научи ме да разчитам някои от знаците, които са използвали в писмеността си.

– Това ще се направя, че не съм го чул. Добре, за съда разбрах, но мен ме интересува къде намерихте плочката! – И той погледна отново към керамичния предмет, лежащ на масата пред тях.

– Да, да. Може да ви се стори наивно, но бях убедена, и все още съм, че символите върху съда крият послание или пропорция за някакъв аромат или мехлем. Затова ви потърсих, за да го разчетете. Естествено, аз се опитах, но освен няколко знака, друго не успях. – Дарина си пое дълбоко въздух, преди да продължи. – Баба Янка ми каза, че билките и цветята се берат по изгрев, както са го правили и тракийските жени. Така се запазват всичките им аромати и полезни съставки. Тя ми показа поляната, откъдето ги събира. Интуицията, която рядко ме подвежда, ми подсказва, че там ще открия моята липсваща съставка, необходима ми за парфюма. Районът е известен с ендемичната си и реликтова растителност, запазила се непроменена от древни времена. Там се срещат растения, които не могат да се намерят никъде другаде. Може би се дължи на изолацията на местността, трудната ѝ достъпност или пък на климата.

Антон я гледаше, без да я прекъсва, и тя продължи разказа си.

– След като не можах да се справя с надписа по глинения съд, реших на следващата сутрин да отида на поляната и да огледам. Можеше и да открия нещо. Така и направих. Мястото се намира точно до малък водопад и е заобиколено от високи скални зъбери и гъста гора. Ако човек не знае за него, трудно би го видял. Слънцето изгря точно в 06,51. Издигна се

плавно зад ръба на скалите и през малка цепнатина един сноп лъчи си проправи път към стичащата се на струи вода. Беше като насочен прожектор. Отвъд водопада съзрях малка пролука. Нямахте да я забележа, ако лъчите не я бяха огрели.

Стана ми интересно и реших да разгледам. Пролуката не беше голяма, но достатъчно широка, за да се провря през нея. Отначало ми се стори тъмно. Имаше нещо като коридор. Тесен и влажен. В другият му край се виждаше светлина. Прииска ми се да отида там, но се подхлъзнах и си навехнах глезена. Сетих се, че не съм казала на никого къде съм. Ако ми се случеше нещо, нямаше да ме намерят. Излишно е да казвам, че там телефоните нямат обхват. Стегнах глезена си с шала, който носех, и тогава я забелязах. Малката глинена плочка се подаваше изпод калта. Изгърпах я и веднага разбрах, че не е обикновена плочка. Имаше същите знаци като върху съда в дома на баба Янка. Прибрах я и тръгнах. Това е.

– Къде се намира въпросната поляна? – ученият в Антон говореше.

– На 2-3 километра от селото, в източна посока.

– Трябва да ме заведете веднага там! – гласът му не търпеше възражение.

– Добре! – съгласи се тя.

– Липсва малко парче! – той посочи единия от заобленитеъгли на предмета.

– Не съм я повредила аз! Така я намерих!

– Не съм казал, че сте вие!

– Каква според вас е тази плочка?

– Не знам със сигурност. Може да е част от по-голямо пано или има самостоятелно значение. Важна е не тя, а символите, изписани върху нея. Трябва ми време, за да я изследвам, но преди това непременно трябва да видя мястото, където сте я намерили.

– Ще ви заведа, но след това ще ми помогнете за надписа, нали?

– Ще се опитам! – Антон се замисли, загледан в приближаващите тъмни облаци. По всичко личеше, че бурята наближава.

ЗА АВТОРА

Герзана Лаптева е родена в София. Завършва Националното училище по изящни изкуства „Илия Петров“ със специалност „Живопис“, а по-късно получава висшето си образование в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ със специалност „Палеонтология“.

Автор е на научно-популярните книги „Непознатата южна земя – Terra Australis Incognita“, „Посока юг – пътуване към Антарктида“ и „Врата на боговете“. През 2020 г. излиза дебютният ѝ роман „Монетата“.

Работи в Българския антарктически институт като ръководител на отдел „Културна и административна дейност“.